

та спрямовані досягнення розумних цілей, що узгоджуються із цілями загального добробуту та індивідуального прогресу відносини, то демократія має можливості зберегти свій первісний сенс та пристосуватися до нових викликів часу» [1].

Отже, у сучасних умовах головним викликом для раціональної політичної комунікації є медіатизація політики. З метою відтворення раціональної політичної комунікації необхідно запровадити раціональну політичну аргументацію у масовій комунікації та поширити формат політичних дебатів як у традиційних медіа так і в інтернет-комунікаціях.

Список використаних джерел:

1. Третяк О.А. Політична аргументація як засіб раціоналізації політичної комунікації: дис. . . канд. політ. наук: 23. 00. 01. Дніпропетровськ, 2004. 16 с.
2. Яковлев Д.В. Раціоналізація політичної комунікації як альтернатива медіатизації взаємодії влади та суспільства в Україні. *Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр.* 2011. Вип. 12–18. С. 19–26.
3. Yakovlev D. V. Political debate as a means of rationalizing political interaction / D. V. Yakovlev. *Actual problems of politics. Coll. Science. works.* Odessa, 2011. Vol. 40. P. 50–57.

Науковий керівник: д.політ.н., професор Яковлев Д. В.

Гончар Юлія Ігорівна, Дорогокупля Анна Євгеніївна
*студентки 2-го курсу факультету психології, політології та соціології
Національного університету «Одеська юридична академія»*

СУЧАСНЕ СТЕРЕОТИПНЕ СПРИЙНЯТТЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Люди поважного віку займають велику частину нашого українського суспільства, тому розуміння їх потреб та інтересів, мотивів та сприйняття – наш соціальний обов'язок як свідомої молоді, що турбується за майбутнє нашої країни. В рамках досліджуваної теми актуальним є виявлення стереотипного сприйняття не тільки таких людей як соціальної верстви, а й власне їх сприйняття як особистостей, що своїм життям зробили внесок у формування соціального мислення та розвиток нашого соціуму.

Стереотипи – це стійкі образи чи еталони, які виникають внаслідок нестачі інформації.

Процес стереотипізація – це віднесення соціальних об'єктів чи то форм взаємодії до відомих, перше набутих схем чи уявлень, з метою прискорення чи послаблення процесу перцепції.

Стереотипізація – з психологічної точки зору, це процес надання подібних характеристик всім членам групи або спільноти, без достатнього усвідомлення різниці між ними, сприйняття та класифікація соціальних явищ на основі вироблених стереотипів [1, с. 69].

Один із видів антропостереотипів – це ейджизм, тобто дискримінація людини на підставі її віку. Найбільш огорнутою кількістю стереотипів являє собою старість. А стереотип старості, у свою чергу, є відображенням положення людей похилого віку в суспільній свідомості: в буденних уявленнях інших, в засобах масової інформації тощо.

Стереотип старості може мати як позитивний, так і негативний характер. З одного боку, старість буде розглядатися, як джерело мудрості, підкреслюється життєвий досвід похилих людей, їхня доброта, наявність великого досвіду, мудрість, духовна значимість літніх людей для молоді, а також пропанується шанобливе ставлення, повага до них. З іншого боку, при наданні негативних характеристик, старість сприймається як дряхлість, безпомічність, безпорадність, консерватизм, критичне ставлення до молоді, занудство та буркотливість [3, с. 419–420]. Через те, що у сьогоденні панують ідеали енергійності та молодості, старість може описуватися негативно, як період життя насичений якостями протилежними до тих, які вважаються еталонними. У більшості випадків старість асоціюється з неміччю та залежністю, а отже коли зовнішні ознаки людини дозволяють охарактеризувати її як літню, з нею починають обходитися як із соціально неповноцінною особою.

Стереотипи старості, певною мірою впливають на те, що людина похилого віку ніби втрачає свою соціальну вартість, ціль та значимість. Старі люди, у більшості випадків, сприймаються як несамостійні та мало вже на що спроможні особистості. І віддати належне у створенні цих думок треба саме стереотипам.

Стереотипне акцентування суспільства на неминучості хвороб похилого віку нерідко призводить до того, що боротьба з хвороба-

ми та відвідування лікарів стає головним заняттям людини. Швидкі інволюційні процеси, що відбуваються з деякими людьми похилого віку невдовзі після їх виходу на пенсію, є наслідком їхньої нездатності протистояти потужному тиску соціальних стереотипів. Психологічно-фізіологічні зміни характерні для перехідних моментів всіх вікових категорій, але чомусь прийнято вважати, що саме в літньому віці люди зазнають від цього найбільших труднощів [2].

Цей вид стереотипів впливає і на формування соціальної ролі, яка мала б належати похилим. Прийнято вважати, що головна їхня задача – це турбота про себе, сім'ю або відпочинок. Це свідчить про рольову невизначеності людей похилого віку, про те, що в суспільстві не склалися уявлення про ті ролі людей пізнього віку, які мали громадську значимість, тобто. очевидна недооцінка соціального значення суспільних форм поведінки людей старшого віку. Люди похилого віку може й б хотіли займатися різними цікавими справами, що їх надихають, але стереотипізація у суспільстві накладає свої правила. Скоріш за все, на людини пенсійного віку, яка подорожує, веде свій відеоблог, соціальні мережі, стильно одягається та слідує за модою будуть дивитися дивно та казати, що вона поводить неправильно, для її віку це неприпустимо. І це лише невелика частина переліку тих речей, на які у нашому суспільстві покладено певну заборону для людей похилого віку через існуючі стереотипи, які диктують правила та стиль життя у таких випадках.

Список використаних джерел:

1. Андреева Г. М. Соціальна психологія. Підручник для вищих навчальних закладів. М., 2001. 230 с.
2. Єрмак Н. А. Вплив стереотипів на якість життя похилих людей. Громадські науки. 2007. № 5. С. 120–123. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/vliyanie-stererotipov-na-kachestvo-zhizni-pozhilyh-lyudey>. (дата звернення: 04.11. 2021).
3. Яричев Н. У. Становлення та розвиток вітчизняної парадигми соціальної допомоги і підтримки нужденних. Молодий вчений. М., 2009. С. 419–421.

Науковий керівник: к.політ.н., доцент Третьякова Т. М.

Горохович Ольга Євгенівна
студентка 2-го курсу магістратури